

KOKEN MET LITERATUUR | RAAMWERK

ACHTERGROND & AANPAK

DE FLEXIBELE LEERLIJN LITERATUUREDUCATIE (onderdeel van cultuureducatie) is een doordachte en handige tool die leerkrachten kaders én ruimte geeft om, gecombineerd met een of meer cultuurdisciplines, te (gaan) werken met boeken die kinderen zelf niet snel kiezen. De tool is ontwikkeld door Eigenwijs, *samen* met leerkrachten!

Waar leerkrachten vanuit regie (mede) vorm kunnen geven aan deze flexibele leerlijn, worden leerlingen gestimuleerd en uitgenodigd om met behulp van een rijk palet aan cultuureducatie spelend en denkend aan de slag te gaan! Denk onder andere aan: nadenken over boeken, praten en vertellen over boeken, nieuwe inzichten opdoen en groeien in taalaspecten die belangrijk zijn voor de ontwikkeling van kinderen tot kansrijke deelnemers aan een maatschappij waarin succesvol participeren nauw verbonden is met talige vaardigheden.

WAAR Leesbevordering het best tot zijn recht komt door samenwerking met Openbare Bibliotheek, dBos en leesconsulenten, kent Literatuureducatie een bredere focus en richt zich ook op samenwerking met culturele experts. Hoewel er duidelijk verschil is tussen Literatuureducatie en Leesbevordering zijn ze tegelijkertijd nauw met elkaar verbonden, versterken ze elkaar en geven ze op een eigen manier impulsen aan lezen en taalontwikkeling.

LEESONTWIKKELING | van LEESPLEZIER TOT LITERATUUREDUCATIE

- LEESPLEZIER begint bij voorlezen, thuis en op school
- Als bezig zijn met boeken leuk, gezellig, interessant is, kan LEESINTERESSE ontstaan
- Door activiteiten met boeken, door training van specifieke (deel)vaardigheden ontstaat LEESVAARDIGHEID
- Plezier, interesse en vaardigheid zorgen samen voor LEESMOTIVATIE (het zelf willen lezen van /kijken in een boek)
- Veel verschillende boeken leren kennen en waarderen helpt om LEESMAAK te ontwikkelen
- Praten en schrijven over en n.a.v. verschillende soorten teksten zorgt voor een diepgaand LEESBEGRIIP en ontwikkeling van de LITERAIRE COMPETENTIE

Bron: Open Boek 3.0 | Jos Walta & Martijn Hensgens

BEWUST EN FREQUENT BEZIG ZIJN MET LITERATUUREDUCATIE kent als opbrengst:

- Uitbreiden woordenschat en taalvaardigheid
- Ontdekken van eigen leesvoorkeuren
- Een positieve leeservaring (en ervaren van meer leesplezier!)
- Vergroten van verbeeldingskracht
- Verbetering van competenties rond (begrijpend) lezen
- Kunnen reflecteren op zichzelf en de wereld
- Vergroten van creatief en kritisch denken
- Leren samenvatten, analyseren, interpreteren en verwoorden

LITERATUUREDUCATIE IS gebaseerd op culturele competenties /vermogens:

1. CREËREND vermogen | de leerling kan op eigen wijze vormgeven aan zijn eigen ervaring, waarneming, verbeelding en kennis
2. REFLECTIEF vermogen | de leerling kan terugkijken op eigen ervaringen, deze interpreteren en er betekenis aan geven
3. ONDERZOEKEND vermogen | de leerling kan vanuit een vraag zichzelf en zijn omgeving leren kennen

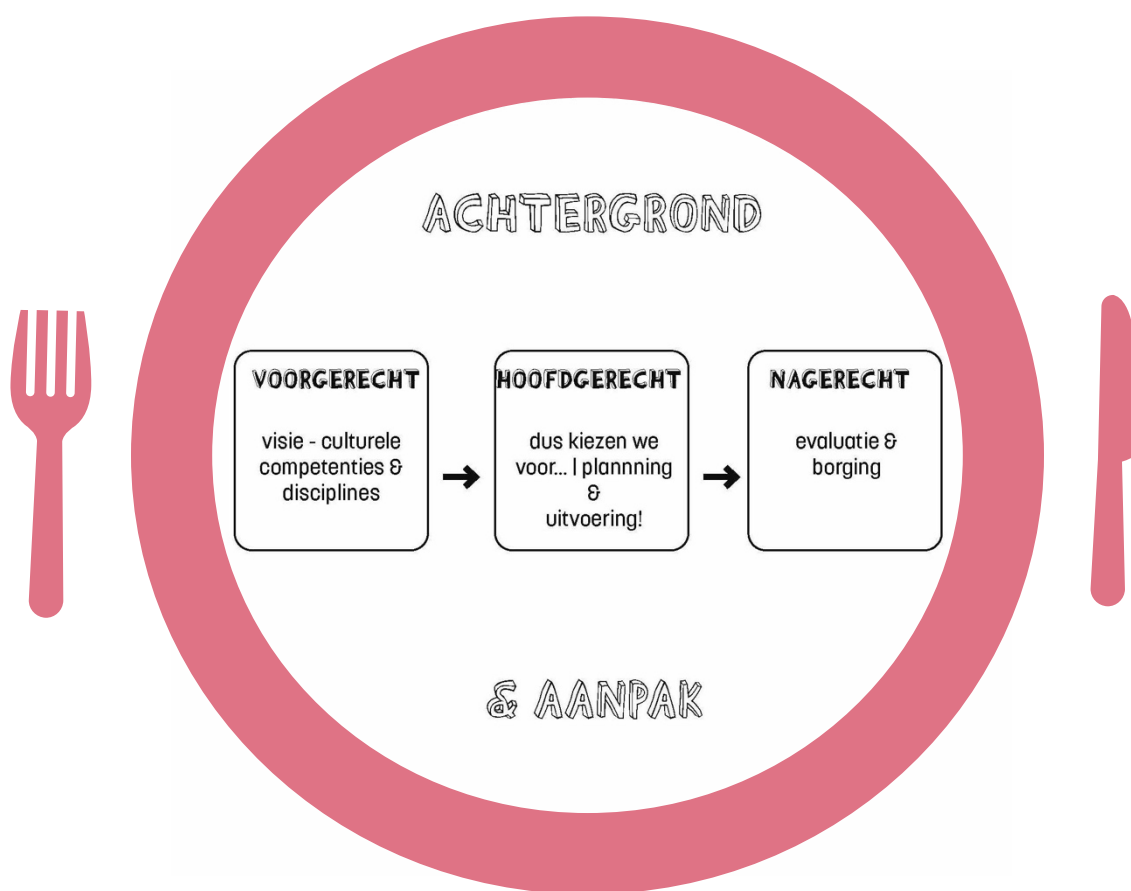
WE KIEZEN VOOR & BOUWEN DOOR OP de volgende accenten:

- Groep 1-2 | kennismaken met prentenboeken in de klas
- Groep 3-4 | leren lezen, voorlezen en vertellen – met behulp van verschillende soorten boeken
- Groep 5-6 | kiezen, beoordelen en waarderen van boeken
- Groep 7-8 | lezen blijft leuk en wijst je de weg in het vinden van je eigen plek in een steeds groter wordende wereld!

LITERATUUREDUCATIE als onderdeel van CULTUUREDUCATIE kan verbinding maken met culturele disciplines – denk hierbij aan beeldend, dans en beweging, nieuwe media, muziek of drama en theater.

BOEKEN + CULTURELE COMPETENTIE + ACCENT + CULTURELE DISCIPLINE = EEN FLEXIBELE LEERLIJN
LITERATUUREDUCATIE, VOOR, MET EN PASSEND BIJ ELKE SCHOOL!

KOKEN MET LITERATUUR geeft alle facetten voor het maken van een flexibele leerlijn Literatuureducatie, passend school, doelgroep en team van leerkrachten. Doorloop alle gangen van de maaltijd: kies bewust en beredeneerd, maak zoveel mogelijk gebruik van de inbreng van *alle* betrokkenen:

1. **RAAMWERK** | Lees het RAAMWERK (achtergrond en aanpak) goed door – weet (samen) ‘waar je aan begint en waar je dit voor doet!’.
2. **VOORGERECHT | WAAR GAAN WE VOOR & WAT WILLEN WIJ?**
Om te komen tot een goede keuze van verschillende ingrediënten, voer een **GOED GESPREK IN DE KEUKEN!** Maak hiervoor gebruik van de praatplaat, vragenlijst & ingrediëntenlijst die horen bij **KOKEN MET LITERATUUR – VOORGERECHT**. ICC-er, directeur of Leescoördinator als gespreksbegeleider
 - Zorg voor een gevarieerde samenstelling van de groep – denk hierbij aan leerkrachten, IB-er, leescoördinator, leerlingen, ouders, leesconsulent en PABO-student
 - **OPBRENGST:** een ingevulde **INGREDIËNTENLIJST** die richting geeft aan de te maken keuzes binnen het hoofdgerecht
3. **HOOFDGERECHT | WE STELLEN HET MENU SAMEN & (GAAN) DOEN!**
 - Met de ingrediëntenlijst in de hand: **MAAK** een keuze uit de **MENUKAART** van **AANBOD**
 - Wil je nog meer en (mee) ontwikkelen? **MAAK** een keuze uit de **MENUKAART** van **ONTWIKKELING & CO-CREATIE** (optioneel)
 - **OPBRENGST:** een ingevulde **BOODSCHAPPENLIJST** die dient als **ACTIVITEITENPLANNING** voor de komende periode (o.a. activiteit – aanbieder – periode en tijd – kosten)
 - **DOEN!** – doe de boodschappen en voer samen uit!
4. **NAGERECHT | EVALUATIE & BORGING**
 - **Evalueer, reflecteer & leer (samen)** – zorg voor **BORGING!**
 - Nodig betrokkenen uit – zet de programmaleider eventueel in als gespreksleider
 - Deel ervaringen en ontwikkelde, nieuwe activiteiten met anderen
 - Plan voortgang acties voor nieuwe schooljaar, termijn of periode – denk cyclisch!

Voor meer informatie kun je altijd terecht bij de intermediair die aan je school verbonden is of de programmaleider.